



# Lo Somrient

DIARI CATALANISTA D' AVISOS Y NOTICIAS

20 1902 6

REUS, Divendres 27 de Juny de 1902.

ANY XVII

NUM. 4.317

Redacció y Administració: Lliga Catalanista, Amargura, 1.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. 11 d' un trimestre. 1.25

En provincias, trimestre. 14

Extranger y Ultramar. 8

Anuncis, a preus convencionals

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

A la Administració de aquest diari y en las principales librerías d'aquesta ciutat y de fora.

A Barcelona: Kiosco de Calaf Rambla de las Flores.

No's retornan los originals encara que no's publiquen.

**TRIPLE AYUDA NAF SERRA**  
Es de un agradable sabor y delicat

FARMACIA SERRA-DEVANT DEL SOLAR QUE HA ADQUIRIT LO BANCH D'ESPANYA

TALLER DE ESCULTOR Y DAURADOR

DE PERE DOMENECH. ARRABAL BAIXA DE JESÚS 25, REUS

Especialitat en altares, capelles, templete, columnas, reclinatoris, adornos y details arquitectòrics y escultòrics per a iglésies, etc.

Imatges de fusta y cartró-pedra de totas mides y models.

PREUS REDUÏATS

AIXAROP DE HIPOFOSFITS

LA LLEGIITIMA MARCA «SALUD»

Senyors Climent y Companyia. Tortosa. — Molt senyors meus: Haventse presentat à la meva clínica la Sra. Dña. N. afecta de Cloro-anemias, en irregularitat en la menstruació, manca de gana y de forças, vaig prescriurel-l' Aixarop Climent marca SALUD, y foren assombrosos los resultats, doachs, en poch temps cobrá appetit y forças y se li regularisaren les reglas.

— Dr. Letamendi.

Senyors Climent y Companyia. Tortosa. — Molt senyors meus: Lo nen X de tres anys, sofría desde més d' un any de una escròfula crònica. Cansat d' usar sens cap resultat cuantas emulsions y reconstituyens se preconitzava per a aquests cassos, vaig ensajar los Hipofosfits Climent, trobant consol lo pacient ja en lo primer fràscu y molt proupe la curació completa. — Dr. Llorente, Catedràtic de Barcelona.

Exigeixis lo lleigitim Aixarop Climent SALUD, únic aprobat per la Real Academia de Medicina de Barcelona, puig s' en expren altre del mateix nom.

GRAN DÍPOSIT DE

CARBURO DE CALES

Sens competència possible per sa calitat extra superior,

UNICH DEPOSITARI: Eugeni Torroja y Argilaga

Plaça de Sant Francesc, número 1 y Plaça de Prim, número 3.—REUS

E. OLIVA

LLOVERA, 54

Barcelona

10.000

Se venen á un preu baix, al mateix establiment, unas portas vidrieras estil modern ab

cristals tots d' una pessa y passa-mà de bronze daurat.

Se liquida també, á un preu sumament ventatjós, una gran lámpara de bronze repujat de

12 llums sistema Auer.

10.000

Se vende un preu baix, al mateix establiment, unas portas vidrieras estil modern ab

cristals tots d' una pessa y passa-mà de bronze daurat.

Se liquida també, á un preu sumament ventatjós, una gran lámpara de bronze repujat de

12 llums sistema Auer.

10.000

Se vende un preu baix, al mateix establiment, unas portas vidrieras estil modern ab

cristals tots d' una pessa y passa-mà de bronze daurat.

Se liquida també, á un preu sumament ventatjós, una gran lámpara de bronze repujat de

12 llums sistema Auer.

10.000

Se vende un preu baix, al mateix establiment, unas portas vidrieras estil modern ab

cristals tots d' una pessa y passa-mà de bronze daurat.

Se liquida també, á un preu sumament ventatjós, una gran lámpara de bronze repujat de

12 llums sistema Auer.

10.000

Se vende un preu baix, al mateix establiment, unas portas vidrieras estil modern ab

cristals tots d' una pessa y passa-mà de bronze daurat.

Se liquida també, á un preu sumament ventatjós, una gran lámpara de bronze repujat de

12 llums sistema Auer.

10.000

Se vende un preu baix, al mateix establiment, unas portas vidrieras estil modern ab

cristals tots d' una pessa y passa-mà de bronze daurat.

Se liquida també, á un preu sumament ventatjós, una gran lámpara de bronze repujat de

12 llums sistema Auer.

10.000

Se vende un preu baix, al mateix establiment, unas portas vidrieras estil modern ab

cristals tots d' una pessa y passa-mà de bronze daurat.

Se liquida també, á un preu sumament ventatjós, una gran lámpara de bronze repujat de

12 llums sistema Auer.

10.000

Se vende un preu baix, al mateix establiment, unas portas vidrieras estil modern ab

cristals tots d' una pessa y passa-mà de bronze daurat.

Se liquida també, á un preu sumament ventatjós, una gran lámpara de bronze repujat de

12 llums sistema Auer.

10.000

Se vende un preu baix, al mateix establiment, unas portas vidrieras estil modern ab

cristals tots d' una pessa y passa-mà de bronze daurat.

Se liquida també, á un preu sumament ventatjós, una gran lámpara de bronze repujat de

12 llums sistema Auer.

10.000

Se vende un preu baix, al mateix establiment, unas portas vidrieras estil modern ab

cristals tots d' una pessa y passa-mà de bronze daurat.

Se liquida també, á un preu sumament ventatjós, una gran lámpara de bronze repujat de

12 llums sistema Auer.

10.000

Se vende un preu baix, al mateix establiment, unas portas vidrieras estil modern ab

cristals tots d' una pessa y passa-mà de bronze daurat.

Se liquida també, á un preu sumament ventatjós, una gran lámpara de bronze repujat de

12 llums sistema Auer.

10.000

Se vende un preu baix, al mateix establiment, unas portas vidrieras estil modern ab

cristals tots d' una pessa y passa-mà de bronze daurat.

Se liquida també, á un preu sumament ventatjós, una gran lámpara de bronze repujat de

12 llums sistema Auer.

10.000

Se vende un preu baix, al mateix establiment, unas portas vidrieras estil modern ab

cristals tots d' una pessa y passa-mà de bronze daurat.

Se liquida també, á un preu sumament ventatjós, una gran lámpara de bronze repujat de

12 llums sistema Auer.

10.000

Se vende un preu baix, al mateix establiment, unas portas vidrieras estil modern ab

cristals tots d' una pessa y passa-mà de bronze daurat.

Se liquida també, á un preu sumament ventatjós, una gran lámpara de bronze repujat de

12 llums sistema Auer.

10.000

Se vende un preu baix, al mateix establiment, unas portas vidrieras estil modern ab

cristals tots d' una pessa y passa-mà de bronze daurat.

Se liquida també, á un preu sumament ventatjós, una gran lámpara de bronze repujat de

12 llums sistema Auer.

10.000

Se vende un preu baix, al mateix establiment, unas portas vidrieras estil modern ab

cristals tots d' una pessa y passa-mà de bronze daurat.

Se liquida també, á un preu sumament ventatjós, una gran lámpara de bronze repujat de

12 llums sistema Auer.

10.000

Se vende un preu baix, al mateix establiment, unas portas vidrieras estil modern ab

cristals tots d' una pessa y passa-mà de bronze daurat.

Se liquida també, á un preu sumament ventatjós, una gran lámpara de bronze repujat de

12 llums sistema Auer.

10.000

Se vende un preu baix, al mateix establiment, unas portas vidrieras estil modern ab

cristals tots d' una pessa y passa-mà de bronze daurat.

Se liquida també, á un preu sumament ventatjós, una gran lámpara de bronze repujat de

12 llums sistema Auer.

10.000

Se vende un preu baix, al mateix establiment, unas portas vidrieras estil modern ab

cristals tots d' una pessa y passa-mà de bronze daurat.

Se liquida també, á un preu sumament ventatjós, una gran lámpara de bronze repujat de

12 llums sistema Auer.

10.000

Se vende un preu baix, al mateix establiment, unas portas vidrieras estil modern ab

cristals tots d' una pessa y passa-mà de bronze daurat.

Se liquida també, á un preu sumament ventatjós, una gran lámpara de bronze repujat de

12 llums sistema Auer.

10.000

Se vende un preu baix, al mateix establiment, unas portas vidrieras estil modern ab

cristals tots d' una pessa y passa-mà de bronze daurat.

Se liquida també, á un preu sumament ventatjós, una gran lámpara de bronze repujat de

12 llums sistema Auer.

10.000

Se vende un preu baix, al mateix establiment, unas portas vidrieras estil modern ab

cristals tots d' una pessa y passa-mà de bronze daurat.

Se liquida també, á un preu sumament ventatjós, una gran lámpara de bronze repujat de

Per rahó d' haberse separat de l' aliança la Inglaterra, Portugal y Holanda, eixas nacions feren retirar sas tropas de Catalunya, quedant solsament las imperials, únicas foras que ab unió de las catalanas se posaban al enfront del enemich, quin anaba avansant y apoderantse de las plasas fortas, estrenyent de tol modo l' pais, que li quedaba ja molt poch pera dominarlo enterament gracias al vituperable comportament del general en jefe de las tropas del Emperaire.

En virtud del tractat d' Utrecht, lo general Staramberg, manifestà al Consistori de los Comuns, l' inevitable marcha de las tropas de son manament, asegurant, a pesar de tot, que no entraria a tractar del armistici ni marcha de las tropas fins que primerament s' assegurassin los Privilegis, cumplint així ab las ordres que tenia rebudas del Emperaire, com així també ho tenia acordat ab l' almirall Jennings. No obstant d' aqueixa seguretat, los negocis prenian un color tant fosch que 'ls Comuns cregueren prouent esbrinar quant fos dable en la trista situació en que 's veyan constituhits.

Per aquix si yera sortir de la incertesa intimaren a Staremburg ab tantas representacions, qu' aqueix se ya venire precisat a enviar a Cervera al general Kiningssegg, acompañat de dos comisaris inglesos, pera que procurés per tots los medis, d' obtindre dels comisaris enemichs la segura posesió y goig dels Eurs de Catalunya; gestionaren, es vritat, més tant debilment ab tanta poca energia que 'ls comissaries enemichs escusaren sempre l' assumptu, remetentse sempre a la pau general, esquivant per lo tant la qüestió dihid, que no tenian poders pera tal cosa y que sa comesa se redità tant sols a sapigner quina de las dos plassas s' entregaria al temps de publicarse l' armistici, Barcelona o Tarragona.

La tentativa de Kiningssegg y comisaris inglesos treballant pera la conservació dels privilegis de Catalunya, fou refusada ágriment per lo general Staremburg, comandant de Felip V, n' obstant se li va fer entendre que si 'ls catalans no veyan assegurats sos furs, si oposarien a entregarses, y no entregarien las armes fins a tenir asseguradas sas franquicias, a aytal aménassa, va respondre ab orgull Grimaldi "Aqueix cuidado serà de nosaltres, que 's desenganyin los catalans, que rès obtindrán de nosaltres y si ab això persisteixen pitjorará per ells." (2)

Staremburg va remetre la carta de Keningsssegg (que duya las anteriores expresions) al consistori pera que veigés y s' enterés, que las gestions fetas en Cervera pera assegurar la llibertat de Catalunya, no habian donat altre resultat, que l' estipulació del armistici y una total negativa dels Privilegis.

#### UN HISTORIAYRE.

(Seguirà.)

## Secció oficial

### REGISTRE CIVIL

del dia 26 de Juny de 1902.

#### Naixements

Joseph Auqué Kas.

#### Matrimonis

Francisco Altés ab Antonia Balsells.—Pau Fort ab Josepha Bley.—Zacarias Aleixandre ab Francisca Biosca.—Daniel Montané ab Maria Fernández.

#### Defuncions

Teresa Ferrè Mariné, 48 anys, Casa de camp.—Francisca Canela Aymami, 2 anys, Sant Tomás 41.

## Calendari català

Sant d' avuy.—S. Zóyo  
Sant de demà.—S. Lleó II  
Surt lo SOL a las 4 h. y m. 28 y 's pon a las 7 h. 38 m.; surt la LLUNA a las 11 h. 12 m. y 's pon a las 10 h. 40 m.

(2) Consta en lo llibre de deliberacions del Consell de 1712.

## MERCATS

Dillums de cada setmana, Reus.—Dimecres, Valls.—Dijous, Vendrell y Esplugue de Francoli.—Divendres, Cornudella, Montblanch y Tarragona.—Dissapte, Valls, Vendrell y Esplugue de Francoli.

## SECCIÓ METEOROLÒGICA

### OBSERVACIÓNS

del dia 26 de Juny de 1902, facilitadas per don Artur Porta, sucesor de R. Gispert.

Horas d' observació	Baròmetre aneroide	Grau d' humitat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 horas.	Estat del Ciel
9	752	62			Ras
15	753	62		7	Nuvol

  

Horas d' observació	TEMPERATURAS			VEN	NUVOLS	
	Máxim	Minim	Ter. tip.			
9	Sol 31	17	25	E.	cum	02
15	Som 26	23	23	E.	N y C	09

## CRONICA

### EN SUAREZ INCLAN A REUS

Com prometerem en nostre número anterior, avans de prosseguir los details de la estada á Reus del senyor Ministro d' Agricultura, farem en lo present número una compendiosa ressenya dels discursos que 's feren en lo sopar del Teatro-Circo.

Després dels senyors Casagualda y Borrás parlaren los senyors:

#### Marqués de Mariana

Comensà saludant al senyor Ministro de quina cinquantat—digué—'s pot esperar molta cosa.

Brindà per las Cambres de Comers y Agrícola, manifestant sos grans desitjos perque las obras del pantano sigan molt aviat censadas. (Aplausos.)

#### D. Anton Pascual

President de la Cambra de Comers d' aquesta ciutat, saludà en nom de la mateixa als ilustres hostes manifestant que, ab los bons desitjos del senyor Suarez Inclan, espera que l' acte que 's estava celebrant seria l' acabament de la decadencia manifesta de nostra ciutat quina única medicina pera salvarla es l' aigua. (Aplausos.)

#### D. Ramón Vidiella

President de la Cambra Agrícola de Rens y sa Comera. S' expressa ab termes que demostren la seva passió per la protecció á la agricultura, interessant al senyor Suarez per la propaganda de la ensenyansa agrícola, puig de la terra es d' hon surt tota riquesa y que ab l' ensenyansa agrícola se conseguiria demostrar á tothom los incomparables beneficis que 'ns dona, y pot donar més encara, la terra. (Aplausos.)

Així—acabà dient—conseguirém aixecar la agricultura al nivell que li requereix. (Aplausos.)

#### D. Pau Font de Rubinat

Usá de la paraula en nom de la Comissió de Pantanos, y en elocuentes y oportunes paraulas digné que sols al antich convehi dels reusencs, al amich franch que havia conseguit dintre la política un lloch preminent podian obsequiar, com s' estava fent ab lo senyor Ministro d' Agricultura, tots los colors polítichs de la població, tots allí reunits y ab una sola aspiració, la del bé comú. (Llargs y forts aplaudiments.)

Segueix fent historia de las necessitats de Reus, de lo molt que convé fer tota mena d' esforços pera conseguir la realisació del projecte de pantanos que serian, no la vida de Reus únicament—digué—sino la de tot lo Camp de Tarragona. Per xó la petició no es egoista, perque no demanèm pera Reus esclusivamente, si que també pera tots aquets poblets que tenen las mateixas necessitats. (Aplausos.)

Y després de llargas consideracions acabà manifestant son desitj de que cuan se posi la

primera pedra pera las obras dels pantanos, tant si lo senyor Suarez Inclan es Ministro com si no ho es, vinga ell á Reus y siga 'l senyor Suarez qui posí á las obras la primera pedra. (Es calurosament aplaudit.)

#### D. Vicens Lopez Puigcerver

Germà del ex-Ministro del mateix y Diputat á Corts. Brindà pera Reus y s' oferí pera tot cuant ell puga fer per la ciutat. A part—digué—en lo molt que confio en los bons desitjos del senyor Ministro d' Agricultura, que sens dubte no defraudarà las esperansas que en ell hi te posades la població.

#### Lo senyor Ministro

Tot seguit s' aixecà lo senyor Suarez Inclan, essent salutat ab una salva d' aplausos.

Comensà saludant á la població y amics y digué que al ser designat pera assistir á la inauguració de las obras del Port de Palamós feu gestions pera poguer visitar nostra ciutat que desde que 'n falta no havia olvidat may, perque no podia olvidarla pels molts bons recorts que d' ella 'n guarda. Que s' enterrá a Madrid de que Reus desitjava un pantano y visità á D. Alfons XIII pera interessar-lo en la concessió de tals obras tinguent la sort de conseguir del Rey la benevolència pera satisfier los desitjos de nostra ciutat, per lo que ja considera com un fet la realisació d' elles. (Llargs y forts aplausos.)

Diu que no 'l preocupa que Reus siga república ó monàrquich, però si proctrarà que enan siga l' hora de posar la primera pedra á las obras del pantano, vinga 'l Rey á posarla y tinge així ocasió d' admirar la bellesa y fertilitat d' aquest terrer, la laboriositat de sos habitants qu' ell admira. (Aplausos.)

Prometé posar de la seva part tot cuant puga fer per la ciutat de Reus qu' ell considera com la seva segona patria. (Aplausos.)

Lo senyor Alcalde al sentir això donà un crit de «Visca Asturias!» correspondent lo senyor Ministro ab altre de «Visca Rens!»

Acabà lo senyor Suarez Inclan son parlament manifestant ab certa emoció l' afecte que tota sa família té a Reus y recordant a sa esposa que—diu—may l'olvida, aquesta ciutat, saludant á las senyoras y anuncià sa visita á Riudecanyas pera estudiar sobre 'l terreno lo plan de pantanos.

#### L' EXCURSIÓ del Ministro d' Agricultura á Riudecanyas

En el tren de carga que surt á un quart de vuyt del matí de la estació dels Directes y al qual s' hi enganya'l breack del Ministeri d' obres públicas pera l' Exm. senyor Ministro y 'ls seus accompanyants, se feu lo viatje á la vila de Riudecanyas.

Lo senyor Suarez Inclan anava acompañat de son germà don Eliodor, son Secretari don Joseph Antolí, l' Inginier de la província, autor del projecte y planos del pantano, don Gayetá Ubeda, lo Gobernador civil de la província, l' Alcalde don Joseph Casagualda, Director Sucursal Banc Espanya, Representacions Cambra Comers, Agrícola, Manicom, Tramvia, Pantanos, don Pau Font de Rubinat, don Joseph Mangrané, don Joseph Maria Borrás, don Joan Vilella, don Ramón Mayer, don Tomás Abelló, don Joseph Maria Tarrats, don Joaquim Borrás, don Sebastià Massó, don Pere Caselles, don Miquel Alimban, don Joseph Domenech, don Joseph Deu, don Anton Estivill, don Miquel Vidiella, don Pau Casas, don Francisco Bafill, don Faust Elio, S. Prexes, don Francesch Colom y Escoda, representacions del Ajuntament, premsa local, de Madrid y de Barcelona y altres quin nom no 'ns fou possible averiguar, tots los quals ens enquistarem al breack del senyor Ministro.

A un quart de nou del matí arribarem á la estació de Riudecanyas en la qual hi havia preparada la música del poble, la qui rebé al ministre als acorts de una marxa. Una dotzena de vehins, á l' arribada del tren anaven ayant carretillas de tro.

En la estació esperavan el ilustre viatger las autoritats del poble, o signi l' Ajuntament en plé, presidit per son Alcalde don Joseph

Pedret, lo sponent del Jutge Municipal, Fiscal Municipal, Rector, Mestre, alguns dels majors contribuyents y unes doscentas persones.

Al posar peu á terra lo senyor Ministro, fou victorejat y aplaudit.

Los expedicionaris ens posarem en camí á peu, obrint la marxa los individus que avian carretillas, segunt lo senyor Ministro qui tenia á la dreta l' Alcalde de Riudecanyas y á l' esquerra y demés accompanyants junts ab los que sortien a rebrens. Al arribar á la confluència dels camins que condueixen al poble l' un y á la riera ó port ahonts' ha de construir lo pantano l' altre, foren grataument sorpresos ab que se 'ns tenian preparats una cinquantena d' animals, cavalls, matros, mulas, ruchs y semeras convenientment embastadas, degut á que 'l camí que haviam de seguir era un xich llarg y bastant espadat. L' efecte que feya aquesta comitiva era de lo mes agradable, contribuint 'l variat paisatge que atovessavam.

Aspirant á tot ple 'l saturat aire de la aromàtica farigola, arribarem al Moli del Bonquet, abont refrescarem nostres paladars ab la fresca aigua que corria riera avall, encaminantnos uns á peu y altres a cavall al punt nomenat la Planella ahont s' ha de construir la presa del pantano.

Lo Ministro, al veure aquella abundo d' aigua á qui de tant en tant li arribaven alguns esquitxos com a tots los demés, troba factible y plànsible la iniciativa de construir un pantano en aquell lloc y tot seguit oferí lo seu incondicional apoyo pera la realisació d' obra de tanta trascendència.

Examinat detingudam nt lo terreno y explicat al senyor Ministro per l' Inginyer senyor Ubeda la facilitat de la obra, ens dirigirem al poble.

Al arribar al portal la música executà un pas doble y als seus acorts ferem la entrada á la vila, sentint els trons de una tronada que en honor del Ministro s' aviva.

Lo pas del ministro pels carrers del poble fins a casa la vila, fou presenciat per tots los vehins los qui respectuosos saludavan al senyor Suarez Inclan, retornantlohi aquest lo salut.

A casa la vila se donà un crit de visca 'l Ministro altre de visca 'l Gobernador Civil de la Província! visca Reus! y visca Riudecanyas! que foren tots contestats per la comitiva y 'l poble que s' situa devant la casa la vila.

Lo senyor Ministro dedicà afectuosas paraules al Alcalde per la digna rebuda que 'ns feu, agraintli de cor y oferintseli pera tot lo que necessités la vila.

Del pas del ministro la vila ne guardará bon recort, primer per haverlo nombrat fill adoptiu, y segon perque veurà realisada l' obra del pantano.

De casa la Vila ens en anarem á beure una copeta d' anís y un got d' aigua fresca á la mina del Clot que hi ha á la propietat de don Joseph Mangrané y Nolla y efectivament la fama que disfruta aquella aigua la té ben merescuda. Al tornar al poble se 'n anarem á la casa que té á la vila de Riudecanyas lo ciutat conegut comerciant y banquer, qui obsequiá al senyor Ministro y á tota la comitiva ab un explendit dinar que fou servit per l' acreditat Cafè y Restaurant de Paris.

Durant lo dinar regnà la major armonia, cambiantse impresions sobre la portada d' aguas á Rens.

Al destapar-se lo xampany l' Alcalde don Joseph Casagualda inicià 'ls brindis, seguint lo senyor Gobernador civil de la província, senyors Mangrané, Ministro, Mayer, Nougués, Borrás, Font de Rubinat y novament lo senyor Ministro, essent tots los brindis acollits ab grans aplaudiments.

Prop de las quatre de la tarda ens en returnarà á nostra ciutat en lo tren corrent. Aquest arribà ab una hora y quaranta minuts de retràs á causa del esllavissament de un terraplé proper á Saragossa.

Lo senyor Suarez Inclan se mostrà molt

satisfet de les condicions que reuneixen los terrenys destinats per la pantano.

Desde l'estació passà a casa del seyor Borrás a reposar breus moments.

#### Al Manicomi

A dos cuarts de sis passaren a buscar al seyor Ministro lo seyor Governador civil, Alcalde, los regidors senyors Massó, Oliva, Huguet y Sabater; Font de Rubinat, Vilella, Director supressal Banc d'Espanya, Jutje primera Instancia y altres distingidas personalitats en cotxe al Manicomi hont fou rebut lo seyor Suarez pels metges don Robert Gran, don Emili Briansó, don Anton Serra Director Institut y altres.

Lo primer que feu lo seyor Ministro d'Agricultura fou admirar la estensa planuria de vèrder del Camp de Tarragona que desde aquell lloc se domina, manifestant lo carinyo que li té a aquell precios plassatge.

Una de sus frases fou:

"Me gusta tanto este hermoso panorama que allá en Madrid son muchas las veces que me lo reproducen en mi imaginación."

Visità tot seguit los diferents departaments del Manicomi y fins lo pati de reclusos. Al entrar a l'aquest lloc se descubri devant dels alienats que per allí s'assejaven retorantli los malals lo saludo, descubrint també sos caps.

Tot ho trobà allí admirable lo seyor Suarez Inclan, pero com lo temps es cursava no pogué detenirsehi tant cuant hauria desitjat.

#### A dos cuarts de set marxa cap

Al «Centro de Lectura»

Allí visità tots los departaments acompañat de don Anton Serra, President; y don Anton Pascual, Vicepresident de la societat y demés individus de la Junta y bon nombre de socis.

Feu grans elògios de Reus que sense altra ajuda que l'propri esfors sostenia un verdaider centre d'ensenyansa ab altres que n'ha de ser.

Al ser el saló d'actes hon hi estavan bon nombre dels deixebles de las classes del Centro de Lectura feu un curtet discurs elogiant la ensenyansa, escribint després en l'Album de la societat las ratllas següents:

"Consigno por escrito lo que de palabra he dicho: La instrucción debe ser moral, pero con el primordial objecto de que el hombre sepa dominar la naturaleza. Así se consigue que prosperen las naciones. Ese es el fin de esta cultíssima sociedad a la cual rindo un justo tributo de admiración, que admiración merece el obrero que destina a su instrucción las horas de descanso."

#### Lo Sopar

En lo saló de la societat "El Círculo," tingué lloc desde las vuit un altre banquet ab que la representació casibé de totas las classes de Reus obsequiaren al seyor Suarez Inclan.

Aquest sopar fou també servit per la cunyada francesa del Café Restaurant de Paris.

Ocupaban la presidencia ab lo seyor Ministro, lo seyor Governador civil d'aquesta província, lo seyor Alcalde de Reus, Director de la sucursal del Banc d'Espanya; lo seyor Jutje de 1.ª Instancia, lo seyor Mayner y l'germà del seyor Suarez.

Al apat hi assistiren unes cent persones.

#### Los brindis

Poch avans de destaparse lo xampany, don Joseph M. Borrás y Sardà dirigi breus paraulas al ilustre hoste, a quin—digué—s'ha fet lo que podia la bona voluntat de Reus, recomenant al seyor Suarez Inclan que no olvidi may aquest poble.

Lo seyor Casagualda digné que devia aprofitarse lo poch temps que quedava y per tant seria breu. Reus—digué—s'ha portat com devia ab l'amich, si més hagnés pogut fer més hauria fet. Ahir li donava al seyor Ministro la benvinguda y ayuy, ab gran sentiment, li ha de donar la despedida, desitjant que conservi grat recort de Reus. Aquest demà—segui dient—lo seyor Suarez s'ha mostrat un verdader Ministro a la moderna à Riu-decanyas, estudiant sobre l' terreno las bonas condicions que reuneix aquell lloc

pera la construcció dels pantanos; si tots los Ministers ho fessin iguals millors resultats tocaria l' país de sos governants. Brinda pel començament de las obras dels pantanos y acaba dient que d'aquellas, obra bons resultats ne tocaran nostres fils.

Tot seguit s'aireca lo seyor Suarez Inclan y començà dient que se sentia emocionat devant tantas mostres de simpatia de las forces directoras de Reus que representan los sentiments de tot lo poble y del mateix modo que a les classes directoras saludà també al obter. Ahir—segui dient—era pera mi primavera, per l'alèrgia que m'produí l'arribada y ayuy es tardor pel sentiment que m'causa tenir que despedirme dels estimats amics de la ciutat que tant estimo. Jo guardaré etern recort y agrahiment de Reus. Voldrà abrassarlos a tots y no poguen ferhoix, abrassó al Circul, preneuho com un atràs simbòlic que a tots alcansi. Jo ja m'hi considerava fill de Reus y per xò ahir vaig acceptar ab goig lo títul de fill adoptiu seu. Desitjo la major prosperitat d'aquesta comarca y que la degueu en part a aquest home que tant poch val, pero que farà tot cuant puga pera proporcionaryosla. Jo soch un renenciu més y en mi te Reus al Ministeri un fill que l'representa, perque Reus s'ho mereix tot. (Forts aplaudiments.)

Lo jardiner seyor Marsal li feu ofrena de un precios ramell de flors pera sa distingida esposa, correspondent lo seyor Suarez ab senditas paraules d'agrahiment.

Lo seyor Casagualda donà las gracies a la prempsa per la imparcialitat observada ab las ressenyas de l'estada a Reus del seyor Ministro d'Agricultura.

Lo seyor Domenech, Director de nostre confrare "El Diario de Reus," com a degà de la prempsa local, creyent interpretar los sentiments de sos companyys digue que la prempsa no havia fet mes que cumplir ab son deber.

Lo seyor Sanromà, que acompanya en son viatge al seyor Ministro, s'adherí a las manifestacions de simpatia que Reus havia dispensat al seyor Suarez Inclan.

Tot seguit s'axecaren los convidats comensant a marxar accompanyant al seyor Suarez cap a l'estació.

#### A l'Estació

En cotxe li dirigi lo seyor Suarez Inclan desde "El Circul" a l'estació dels Directes.

Al arribarhi ja l'andén se trobava atapehit de personas, desde la classe més acomodada a la més humil.

En tots los ànims se reflectava certa satisfacció, puig tothom creu que l'antich ex-vehí de nostra ciutat, l'amich dels reusencs que allavores lo varen coneixe, que l'fill adoptiu de Reus ha parlat de veritat, ab lo cor, a la població que tantas mostres d'apreci li ha donat, ab major motiu cuan ell mateix declarà en son parlament del sopar del Teatro-Circu que a Reus havia sigut hont, ab lo cairech que hi desempenyà, havia trobat lo punt d'apoy la palanca que l'ha axecat fins al lloc que ocupa.

Aixis s'explica que l'entusiasme de la població al despedir al fill adoptiu fos gayre delirant.

La banda municipal amenisaba aquell acte imponent, entretant s'aviavan coets voladors y s'encenian llums de bengala.

Després de no pochs esforços pogué lo seyor Suarez ferse lloc per arribar al cotxe. Cuan pogué serhi saludà ab lo mocador y fou aplaudit y victorejat differentas vegadas.

Desde dalt del cotxe cridà:

"Viva Cataluña!... Viva Reus!... Viva Espanya!..."

Al poch rato marxà lo tren esclatant un fort picament de mans.

Entre los noms dels convidats al sopar que s'ha donat al seyor Suarez Inclan que publicarem en nostre número anterior hi posarem entre altres que no van assistirhi los seyors don Esteve Pallejà, don Macià Ferrando y don Evaristo Fábregas.

Lo prop vinent diumenge en lo teatre del Círcul Republicà Històrich, tindrà lloc una extraordinaria funció a benefici de la aplaudida actriu que actua en dit teatre, la simpática senyoreta Bassedas.

Lo programa de dita funció es per demés escullit, se compón de las xistoses comedies "Las dos joyas de la casa," "Un marit gelés," y "Un cop de telas," aquestas dos darreras estreno en dita societat.

Durant los intermedis, y en obsequi a la beneficiada, lo tenor seyor Joseph Giol cantarà algunes pessas de son escullit repertori acompañat al piano per lo seyor Anguera.

No duptem que donadas las simpatias de que gosa la beneficiada dita funció se veurà en extrem concorreguda.

Avuy l'Exm. Ajuntament celebrarà la sessió de segona convocatoria corresponent a la present setmana.

Malgrat los nuvols que recorrian ahir l'es- pay tapant de quant en quant lo sol, la xafagor que s'sentí fou molt intensa.

Per consums se recandaren en lo dia de ahir 78725 pessetas.

#### VOLGUER ES FOGLER

Y l' que vulgi se pot curar pagant després de curat. Curació de cua/seviga mal venereo ó sifilitic. Pera details lleigeixis a la quarta plana. "Milagrosos Confites Inyección anti venereo y Roob anti-sifilitic COSTANZI."

#### Secció comercial

##### CAMBIS CORRENTS

en lo dia d'ahir, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors de Comers de la piazza de Reus.

##### CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner	Paper
Londres 90 dñ	—	34'08	—
" 6 jv	—	34'08	—
" 8 dñ	—	34'40	—
" vista	—	37'	—
Paris 90 dñ	—	—	—
" 8 dñ	—	—	—
" vista	—	—	—
Marsella 90 dñ	—	—	—
" 8 dñ	—	—	—
" vista	—	—	—
Perpignan 90 dñ	—	—	—
" 8 dñ	—	—	—
" vista	—	—	—
Hamburg 90 dñ	—	—	—
" 8 dñ	—	—	—

##### Valors locals

	Diner	Paper	Oper.
Gas Reusense.	600	600	600
Industrial Farinera.	675	—	—
Banc de Reus de Descomptes y Prestams.	700	—	—
Manufacturera de Contractors.	115	—	—
C. Reusense de Transvias.	30	—	—
C. Reusense de Transvias privilegiadas	5 per 100.	300	300
Electra Reusense.	470	—	—
Manicomi de Reus.	—	—	—

##### J. MARSANS ROF Y FILLS

REPRESENTANT, F. CABRÉ GONZALEZ

Carrer Santa Agnès, 19.

Cotisiació a Barcelona	à las 16 d'ahir
Interior	72'82 BARCELONA
Amortisable 5 F	92'80 França
Colonial	62'50 Lliures
Mercantil	— MADRID
Norts	53'30 Interior
Alicants	81'60 Exterior
Orenses	27'35 PARIS
Obs. França 2 1/4	59'—
Id. Almansa 5 0/0	101'50 Norts
Id. Id. ayg	187'—
Descompte de cupons.	— Alicants 283'—
	Anticipo per titols.

##### NOU SISTEMA PERA VESTIR BONICH Y BARATO

##### UN MAGNIFIC TRATJO LLANA PERA HOME PER

Pera mes detalls visiteu lo gran basar de sastreria "El Non Plus Ultra"

Compra y venta al contat y a plassos de tota classe de valors espanyols ó estrangers.—Comprobació y gestió de son cobro cas de sortir premiats dels títols amortisables ó favorescut en los sorteixos ab primer.—Suscripció a totas las emissions i informes sobre la oportunitat y conveniencia de suscriure.—Contas corrents ab interès.—Compra de monedes d'or y bitllets detots los països.—Giroso sobre las principals plassas.—Operacions de Bolsa.

##### BOLSI DE REUS

Carrer Monterols, 27.

Cotisiació a Barcelona à las 4 de la tarde d'ahir.

Interior 72'82 Cubas del 68

Colonial 62'50 Cubas del 90

Orenses 27'35 Amortisable 115'00

Norts 53'40 Ob. 5 p. % Almansa 104'50

Alicants 81'50 Id. 3 p. % França 59'—

Vitalici V. 15'— Id. 3 p. % Orense 148'25

PARIS

Exterior 36'80

Interior 72'85

GIROS

Paris 36'75 Londres 34'43

TELEGRAMA DE PARIS

Exterior 81'75

Rio Tinto 1113

Norts 187



# MILAGROSOS CONFITS Ó INYECCIÓN ANTIVENÉREA Y ROOB ANTISIFILITIC COSTANZI

Mils y mils de celebratges médicaus, després d'una llarga experientia, s'han couvensut y certificat, que pera curar radicalment ab dos ó tres días la purgació recient y ab cinch ó sis días la crònica, gota militar, úlceras, flux blanch de las donas, arenilla, catarro de la "asige", escòssors uretrals, càlculs, retencions d'orina, y ab 20 ó 30 días los extreñiments uretrals (estrechez) encar que sigan crònics de més de 20 anys, evitant las perillósissimas sondas, no hi ha medicament més milagros que's CONFITS é Inyeccions Costanzi.

També certifican que pera curar qualsevol enfermetat Sifilitica ó herpética, en vista de que lo todo y'l Mereuri son perjudicials pera la salut, res millor que'l ROOB COSTANZI, puig no sols cura radicalment la sifilis y herpes, sino que extreu los más efectes que produheixen aquelles substancies, que, com ja es sapigut, causan enfermetats no molt fàcils de curar. A. Salvati-mostanzi, carrer de la Diputació, 435, Barcelona, segur del bon èxit d'aquests específichs; per Cedi del tractament especial ab ell, admets als increduls, lo pago després de curats.

Preu de la Inyecció, pessetas 4. Confits anti-venéreos i era's qui no vulgan usar inyeccions, pessetas 5. Roob anti-sifilitic y anti-herpetic, pessetas 4.

De venta en totes las bonas farmaciacs.

A Reus: en la de D. Anton Serra, Arrabal de Santa Agnès, núm. 80; Doctor Carpa, Plassa de Prim y Arrabal de Santa Agnès, 2 y en la Drogueria de D. Francesch Freixa, Plassa de Prim, núm. 1.

Consultas médicaus á Barcelona, Carrer Diputació, 435, entre els 2. tots los dilluns, dimecres y divendres á las 12.

## MOTORS A GAS "CROSSLEY,"

### Y MOTORS ELECTRICHES

JULIUS C. NEVILLE. III, PLAZA DE PALACIO.-BARCELONA

Garantisem al comprador un consum de 200 litros gas per caball hora

pera motors inferiors a 5 caballs, y

600 litros gas per caball hora

pera motors superiors a 5 caballs.

Pera motors electrichs lo consum es de

850 a 900 watts per caball hora

Abans que compreu motors pera vostras industrias, examineu be lo gastodiari. A Reus es lo següent:

14 centims de pesseta per hora y caball

pera motors a gas inferiors a 5 caballs, y

12 centims de pesseta per hora y caball

pera motors a gas superior a 5 caballs o siga

la mitat aproximadament del que's gasta empleant motors eléctrichs.

Per lo tant, val la pena, encar que lo cost de compra siga diferent, de calcular be de quina part estan las ventatjas.

## VENTA A PLASSOS Y AL CONTAT

PER REFERENCIAS Y DETALLS, DIRAJUUSE, Á REUS AL

## GAS REUSENSE

Senyors Cornet García y Companyia.-Plassa de la Llibertat

os quals s'encarregan de tot lo referent á la colocació fins que estigui posat en marxa.

GARANTISEM LO CONSUM ABANS DIT

JULIUS C. NEVILLE-II, PLASA DE PALACIO.-BARCELONA

## LA GRESHAM

COMPANYIA INGLESA

de seguros contra la vida y de rentas vitalicias

FUNDADA L' ANY 1848

Pólisses indisputables—Beneficis capitalissats

Primas molt moderadas

La Gresham té constituit lo dipòsit exigit per las Lleyes fiscals vigents com garantia per los seus assegurats á Espanya.

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, BARCELONA

Inspector del Districte: D. Eduard Amell Amell.

A Reus: dirijirse á don LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.

## LA PALATINE

Companyia inglesa

de segurs contra incendis, explosions y accidentis

Oficina pera Catalunya: Plassa de Catalunya, 9, BARCELONA

A Reus: dirijirse á D. LLUIS DE PEDRO, Plassa de Prim.

## SOCIETAT GENERAL DE TRANSPORTS MARITIMS Á VAPOR DE MARSÈLLA

SERVEYS DEL MES DE JUNY DE 1902

## LINEA DIRECTA PERA EL RÍO DE LA PLATA

Sortirà de Barcelona lo 21 de Juny directament pera Montevideo y Buenos Ayres lo mag-

nific y ràpid vapor francés

**ALGERIE**

Consignataris á Barcelona, Rípol y Companyia, Dormitori de Sant Francesch, 25, pri-

cipal.—BARCELONA.

## GRAN FONDA DE EUROPA

## DE TORTOSA

**A CARRECH DE**

**D. M. ZARAGOZA**

Situada en carrer centric ab cotxes á tots los trens

## BONAS HABITACIONES Y ESMERAT SERVEI

## ELECTRO-MOTORS Y DINAMOS

de grans rendiments para tota classe de industries, del sistema mes perfeccionat, havent obtingut maravillosos resultats que superan nos desitjos. Així, donchs, puech i ab tota seguritat oferir á nos clients y al públic en general, la absoluta garantia de nos Electro-Motors y Dinamos.

## TRULLÁS.-BARCELONA

Máquina de corrent alternatiu pera la utilització d' energia a gran distància. Instalació completa de centrals. Iluminació en poblacions.

## ASCENSORS Y MONTACARGAS

GRAN ECONOMIA EN PREUS

Per catalachs y prospectes lo representant Andreu Caixa.—REUS.

de les províncies de Lleida y Tarragona

en notícies de la seva activitat.

Per catalachs y prospectes lo representant Andreu Caixa.—REUS.

de les províncies de Lleida y Tarragona

en notícies de la seva activitat.

Per catalachs y prospectes lo representant Andreu Caixa.—REUS.

de les províncies de Lleida y Tarragona

en notícies de la seva activitat.

Per catalachs y prospectes lo representant Andreu Caixa.—REUS.

de les províncies de Lleida y Tarragona

en notícies de la seva activitat.

Per catalachs y prospectes lo representant Andreu Caixa.—REUS.

de les províncies de Lleida y Tarragona

en notícies de la seva activitat.

Per catalachs y prospectes lo representant Andreu Caixa.—REUS.

de les províncies de Lleida y Tarragona

en notícies de la seva activitat.

Per catalachs y prospectes lo representant Andreu Caixa.—REUS.

de les províncies de Lleida y Tarragona

en notícies de la seva activitat.

Per catalachs y prospectes lo representant Andreu Caixa.—REUS.

de les províncies de Lleida y Tarragona

en notícies de la seva activitat.

Per catalachs y prospectes lo representant Andreu Caixa.—REUS.

de les províncies de Lleida y Tarragona

en notícies de la seva activitat.

Per catalachs y prospectes lo representant Andreu Caixa.—REUS.

de les províncies de Lleida y Tarragona

en notícies de la seva activitat.

Per catalachs y prospectes lo representant Andreu Caixa.—REUS.

de les províncies de Lleida y Tarragona

en notícies de la seva activitat.

Per catalachs y prospectes lo representant Andreu Caixa.—REUS.

de les províncies de Lleida y Tarragona

en notícies de la seva activitat.

Per catalachs y prospectes lo representant Andreu Caixa.—REUS.

de les províncies de Lleida y Tarragona

en notícies de la seva activitat.

Per catalachs y prospectes lo representant Andreu Caixa.—REUS.

de les províncies de Lleida y Tarragona

en notícies de la seva activitat.

Per catalachs y prospectes lo representant Andreu Caixa.—REUS.

de les províncies de Lleida y Tarragona

en notícies de la seva activitat.

Per catalachs y prospectes lo representant Andreu Caixa.—REUS.

de les províncies de Lleida y Tarragona

en notícies de la seva activitat.

Per catalachs y prospectes lo representant Andreu Caixa.—REUS.

de les províncies de Lleida y Tarragona

en notícies de la seva activitat.

Per catalachs y prospectes lo representant Andreu Caixa.—REUS.

de les províncies de Lleida y Tarragona

en notícies de la seva activitat.

Per catalachs y prospectes lo representant Andreu Caixa.—REUS.

de les províncies de Lleida y Tarragona

en notícies de la seva activitat.

Per catalachs y prospectes lo representant Andreu Caixa.—REUS.

de les províncies de Lleida y Tarragona

en notícies de la seva activitat.

Per catalachs y prospectes lo representant Andreu Caixa.—REUS.

de les províncies de Lleida y Tarragona

en notícies de la seva activitat.

Per catalachs y prospectes lo representant Andreu Caixa.—REUS.

de les províncies de Lleida y Tarragona

en notícies de la seva activitat.

Per catalachs y prospectes lo representant Andreu Caixa.—REUS.

de les províncies de Lleida y Tarragona

en notícies de la seva activitat.

Per catalachs y prospectes lo representant Andreu Caixa.—REUS.

de les províncies de Lleida y Tarragona

en notícies de la seva activitat.

Per catalachs y prospectes lo representant Andreu Caixa.—REUS.

de les províncies de Lleida y Tarragona

en notícies de la seva activitat.

Per catalachs y prospectes lo representant Andreu Caixa.—REUS.

de les províncies de Lleida y Tarragona

en notícies de la seva activitat.

Per catalachs y prospectes lo representant Andreu Caixa.—REUS.

de les províncies de Lleida y Tarragona

en notícies de la seva activitat.